

7/16775

GÜNLÜDÜR
22/10/2024

İlgi : 04.10.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1504468 sayılı yazınız.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

KARAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMAİL ATAKAN ÜNVER'İN

7/16775 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Konya Ovası Projesi (KOP), Türkiye'nin en önemli tarımsal üretim bölgelerinden biri olan Konya, Karaman, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırıkkale, Kırşehir ve Yozgat illerini kapsayan geniş bir alanı içermektedir. 2011 yılında kurulan Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi, bölgedeki tarımsal verimliliği artırmak, üreticiye destek olmak ve başta sulama sorunları olmak üzere belli başlı sorunları çözmek amacıyla hayata geçirilmiş, 2014 yılında KOP Eylem Planı, 2021 yılında ise KOP Bölge Kalkınma Programı açıklamıştır. Ancak, açıklanan plan ve programlara karşın; KOP kapsamında planlanan birçok yatırım ve projenin hala tamamlanmamış olması, bölgede ciddi sorunlara yol açmaktadır.

Bu yıl, başta seçim bölgem Karaman olmak üzere; KOP bölgesindeki iller yeterli kar yağışı alamamış ve dolayısıyla yer altı su kaynakları istenen seviyelere ulaşmamıştır. Bu durum, özellikle tarımsal su kaynaklarının geleceği açısından büyük bir tehlike arz etmektedir. Üreticiler, sulama yetersizliği nedeniyle verim kaybı ve ürün kalitesinde düşüş gibi ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır. Bu da hem bölge ekonomisini hem de ülke tarımını olumsuz yönde etkileyebilir.

Konya Ovası Projesi'nin tam olarak hayata geçirilememesi, tarımsal sulama sistemlerinin yetersiz kalmasına ve bölgedeki üreticilerin ciddi sıkıntılar yaşamasına neden olmaktadır. Projenin gecikmesinin sebeplerinin araştırılması, mevcut durumun değerlendirilmesi ve tamamlanması gereken projelerin hızlandırılması için atılacak adımların belirlenmesi hem bölge halkının hem de ülke tarımının geleceği açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu gerekçelerle, Konya Ovası Projesi'nin (KOP) mevcut durumu, aksayan yatırımları ve projenin neden bitirilemediği konularında detaylı bilgi edinmek; Karaman ve diğer KOP Bölgesi illerinin yaşadığı tarımsal sorunlara KOP projesinin nasıl çözüm olacağına dair bilgi almak amacıyla, aşağıdaki sorularımın yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ediyorum.

Bu gerçekten hareketle;

Soru 1- KOP kapsamında şu ana kadar tamamlanmış olan çalışmalar nelerdir?

Soru 2- Proje kapsamında halen devam eden ve tamamlanmayı bekleyen yatırımlar hangileridir?

Soru 3- KOP Projesi'nde aksayan ve geciken yatırımların sebepleri nelerdir?

Soru 4- Karaman ve diğer KOP Bölgesi illerinin bu yıl yeterli yağış alamaması sonucu tarım sektörünün büyük bir tehlike ile karşı karşıya olduğu aşikardır. KOP Projesi'nin bugüne kadar bitirilememiş olmasının bunda payı var mıdır?

Soru 5- KOP kapsamında yürütülen sulama projelerinin tamamlanması için öngörülen süre nedir? Küresel ısınma ve iklim değişikliğinden dolayı, bu projelerin hızlandırılması zarureti karşısında planlanan adımlar nelerdir?

Soru 6- KOP Projesi'ne ayrılan bütçe ve şimdiye kadar yapılan harcamalar ne kadardır?

Soru 7- 30.12.2014 tarihinde Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu tarafından onaylanan KOP Eylem Planı kapsamında, Karaman ilinde tamamlanan ve tamamlanamayan projeler nelerdir?

Soru 8- KOP Bölge Kalkınma Programı 2021-2023 Eylem Planı kapsamında Karaman ilinde tamamlanan ve tamamlanamayan projeler nelerdir?

Soru 9- KOP Projesi kapsamında Bağbaşı ve Avşar barajlarını birbirine bağlayacak tünelin inşasının ne zaman bitirilmesi planlanmaktadır?

Soru 10- Yine proje kapsamında inşa edilen Mavi Tünel'den Konya-Karaman Ovası'na tarımsal sulama amacıyla ne zaman su verilecektir?

CEVAPLAR

Cevap 7- Konya Ovaları Projesi (KOP), Türkiye’de KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (BKİ)’nin kurulmasıyla birlikte; sadece sulama işleri ile sınırlı kalmayan, çok sektörlü ve entegre bir “bölgesel kalkınma” projesine dönüşmüştür. KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (BKİ), hâlihazırda toplam 8 ilimizden müteşekkil bu bölgenin kalkınmasına hizmet etmek üzere; sulama projelerini tamamlayıcı nitelikteki “tarım”, “hayvancılık” ve “kırsal kalkınmanın” yanı sıra, bölgenin “farklı sektörlerdeki” potansiyelini de harekete geçirmek üzere kurulmuş bir bölgesel kalkınma kurumu olarak faaliyetlerine devam etmektedir.

Bu bağlamda, 2014-2018 KOP Eylem Planında 31 farklı kurum ve kuruluşa ait eylemler bulunmaktadır. KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ise, bahse konu planın uygulanmasında “izleme” ve “koordinasyon” görevlerinden sorumludur. KOP BKİ, eylem planı kapsamında gerçekleşen ilerlemeleri üçer aylık dönemler halinde izleyerek, hazırladığı izleme raporlarını ilgili kurumlar ile paylaşmıştır.

Dolayısıyla Karaman ilimizde, 2014-2018 KOP Eylem Planı kapsamında gerçekleştirilen belli başlı proje ve faaliyetler ile bunlardan sorumlu Bakanlıklar ve diğer kamu kurumları aşağıda sunulmaktadır.

- KOSGEB tarafından işletmelere destek sağlanması (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı),
- Karaman İl Kısım KSS inşaatının tamamlanması (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı),
- Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmeti çalışmaları (Tarım ve Orman Bakanlığı),
- Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma (ÇATAK) Programı (Tarım ve Orman Bakanlığı),
- Ağaçlandırma, rehabilitasyon, erozyon kontrolü, mera ıslahı çalışmaları (Tarım ve Orman Bakanlığı),
- Sulanan alanlarının genişletilmesi (Tarım ve Orman Bakanlığı),
- Küçük Su İşleri kapsamında gölet, gölet sulaması ve taşkın koruma projelerinin hayata geçirilmesi (Tarım ve Orman Bakanlığı),

- GAP, DAP, KOP ve DOKAP kapsamındaki illerinde “Hayvancılık Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Karar” uyarınca koç ve teke dağıtımı, ağıl ve ahır inşaatları/tadilatları (Tarım ve Orman Bakanlığı),
- İbrala Barajı İçme Suyu Arıtma Tesisi ve isale hatları (Tarım ve Orman Bakanlığı),
- Karaman II. Merhale Projesi kapsamındaki İbrala Sulaması (Tarım ve Orman Bakanlığı),
- SUKAP çerçevesindeki içme suyu şebeke inşaatı, kanalizasyon şebekesi inşaatı ve arıtma tesisi projeleri (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı),
- KÖYDES kapsamındaki stabilize yol, asfalt yol, parke yol ve içme suyu üniteleri yapımı (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı),
- Derslik, pansiyon, Z-kütüphane ve Bilim Sanat Merkezi kurulması (Milli Eğitim Bakanlığı),
- Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesindeki fakülte, yüksekokul, kütüphane, spor tesisi inşaatları (Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi),
- Öğrenci yurdu, gençlik merkezi ve spor tesisi projeleri (Gençlik ve Spor Bakanlığı),
- Hastane ve aile sağlığı merkezi projeleri (Sağlık Bakanlığı),
- Bölünmüş yol projeleri (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı),
- Konya-Karaman-Mersin Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi kapsamındaki Konya-Karaman hızlı tren hattının hizmete açılması. Karaman-Ulukışla arasında altyapı ve üstyapı işlerindeki çalışmalara ise devam edilmektedir (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı).

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından, 2014-2018 KOP Eylem Planı kapsamında Karaman ilimizde gerçekleştirilen proje ve faaliyetler ise aşağıdaki gibidir.

- “Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı” kapsamında yürütülen 128 proje vasıtasıyla toplam 15.011 ha alanın modern sulama sistemlerine kavuşturulması,
- “Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi”, “Kırsal Dezavantajlı Alanlarda Kalkınma Programı” ve “Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi” çerçevesinde 20 projenin desteklenmesi,
- “KOP Bölgesinde Okuma Kültürünün Geliştirilmesi” ve “KOP Sosyal Gelişim Programı” bünyesinde 19 projenin desteklenmesi,
- Turizm sektöründe; “Binbir Kilise Çevre Düzenleme Projesi”, Ermenek Entegre Turizm Uygulamaları Projesi”i ve “Zeyve Pazarında Yörük ve Türkmen Kültürünün Yaşatılması Projesinin” hayata geçirilmesi.

Bunlara ilaveten, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi’nde hayata geçirilen “Karaman Enerji Verimlilik Merkezi Projesi” de 2018-2019 yıllarında desteklenmiştir.

Cevap 8- 2021-2023 dönemini kapsayan KOP Bölge Kalkınma Programı, 2014-2018 KOP Eylem Planı’ndan farklı olarak, sadece KOP BKİ tarafından uygulanan projeleri içerdiğinden KOP BKİ Başkanlığı bütçesi ile sınırlıdır. Bu kapsamda söz konusu dönemde Karaman ilimizdeki 8 ana proje çerçevesinde toplam 38 adet projeye destek sağlanmış olup, bunlardan 32 adedi başarıyla tamamlanmıştır. Hâlihazırda 6 projeye ise devam edilmektedir.

Bu kapsamda, “Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama” ana başlığı çerçevesinde tamamlanan projeler şunlardır; Aşağı ve Yukarı Kızılca Köyleri HİS Tesisi Yapımı, Ayrancı Buydağlı Köyü Kapalı Sistem Sulama, Ayrancı Kıraman Köyü Kapalı Sistem Sulama, Başyayla Merkez Sulama, Ermenek Balkusan Köyü Kapalı Sistem Sulama, Ermenek Çamlıca Köyü Tamamlama Projesi, Karaman Ermenek Merkez Kapalı Sistem Sulama, Merkez Bademli Köyü 2. Kısım Kapalı Sistem Sulama, Merkez Bucakkışla Köyü Y.Ü.S Kapalı Sistem Sulama,

Merkez Çatak Köyü Akıncı Mevkii Y.Ü.S Kapalı Sistem Sulama Tesisi, Merkez Gökçe Köyü Kapalı Sistem Sulama, Merkez Güldere Köyü Kapalı Sistem Sulama, Merkez Kalaba Köyü Kapalı Sistem Sulama Tamamlama, Merkez Narlıdere Köyü Kapalı Sistem Tamamlama ve son olarak, Merkez Seyithasan Köyü Sağ Sahil Kapalı Sistem Sulama Projesi.

“Tarımsal Eğitim ve Yayım” teması altında ise; KOP ile İklim Değişikliğini Öğreniyorum Projesi, Tarımsal Mekanizasyonla Verim Artıyor Projesi, Tarım Engel Tanımaz, KOP ile Cennete Dönüşen Bahçeler Projesi ve KOP ile Mutlu Buzağılar Projesi tamamlanmıştır.

“Kırsal Dezavantajlı Alanlar Kalkınma Programı” çerçevesinde; Ayrancı’da Portatif Çadır ile Küçükbaş Hayvancılık Gelişiyor Projesi, Ayrancı’da KOP ile Yaz Seracılığı Yaygınlaşıyor Projesi, Taşkale Halılarına KOP Desteği Projesi ve KOP Bölgesinde Örtü Altı Tarımın Geliştirilmesi Projesi başarıyla bitirilmiştir.

“Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi” başlığı kapsamında tamamlanan projeler ise şu şekildedir: KOP Destekliyor, Karaman’da Hayvan Besleme Maliyeti Azalıyor Projesi, KOP ile Ahırım Modernleşti, Kooperatifim Refaha Kavuştu Projesi, KOP ile Koyunlarımız Gölgede Projesi ve Koyunculüğün Bereketi Portatif Ağillarla Artıyor Projesi.

Bunlara ilaveten; “KOP Bölgesinde Okuma Kültürünün Geliştirilmesi” teması altında KOP Yunus Emre Kütüphanesi Projesi ve Ermenek Yeni Nesil KOP Öğrenme Merkezi Projesi, “Konya Ovası Projesi Sosyal Gelişim Programı (KOPSOGEP)” bünyesinde KOP Tasarım, Eğitim, Uygulama Merkezi Projesi ve “Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Programı” çerçevesinde Enerji Verimlilik Ölçüm Destekleri (2022) projesi de tamamlanmıştır.

Öte yandan; 2021-2023 dönemini kapsayan KOP Bölge Kalkınma Programı kapsamındaki “Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama” ana teması başlığı altında devam etmekte olan projeler şu şekildedir: YAS’da Su ve Enerji Revizyonu (2022), Ayrancı Ağızboğaz Hayvan İçme Suyu (HİS) Tesisi, Ermenek Kayaönü Köyü Kapalı Sistem Tamamlama Projesi.

Bu bağlamda devam eden diğer projeler ise; “Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Programı” bağlamındaki Elektrik Kesintilerine Karşı Koruyucu Sistemler ve Jeneratör Destekleri ve Enerji Verimlilik Ölçüm Destekleri (2023) projeleri ile KOP-MOTÜM’dür.